

Қ.А.Ясауи атындағы Халықаралық Қазақ-Түрік
Университеті

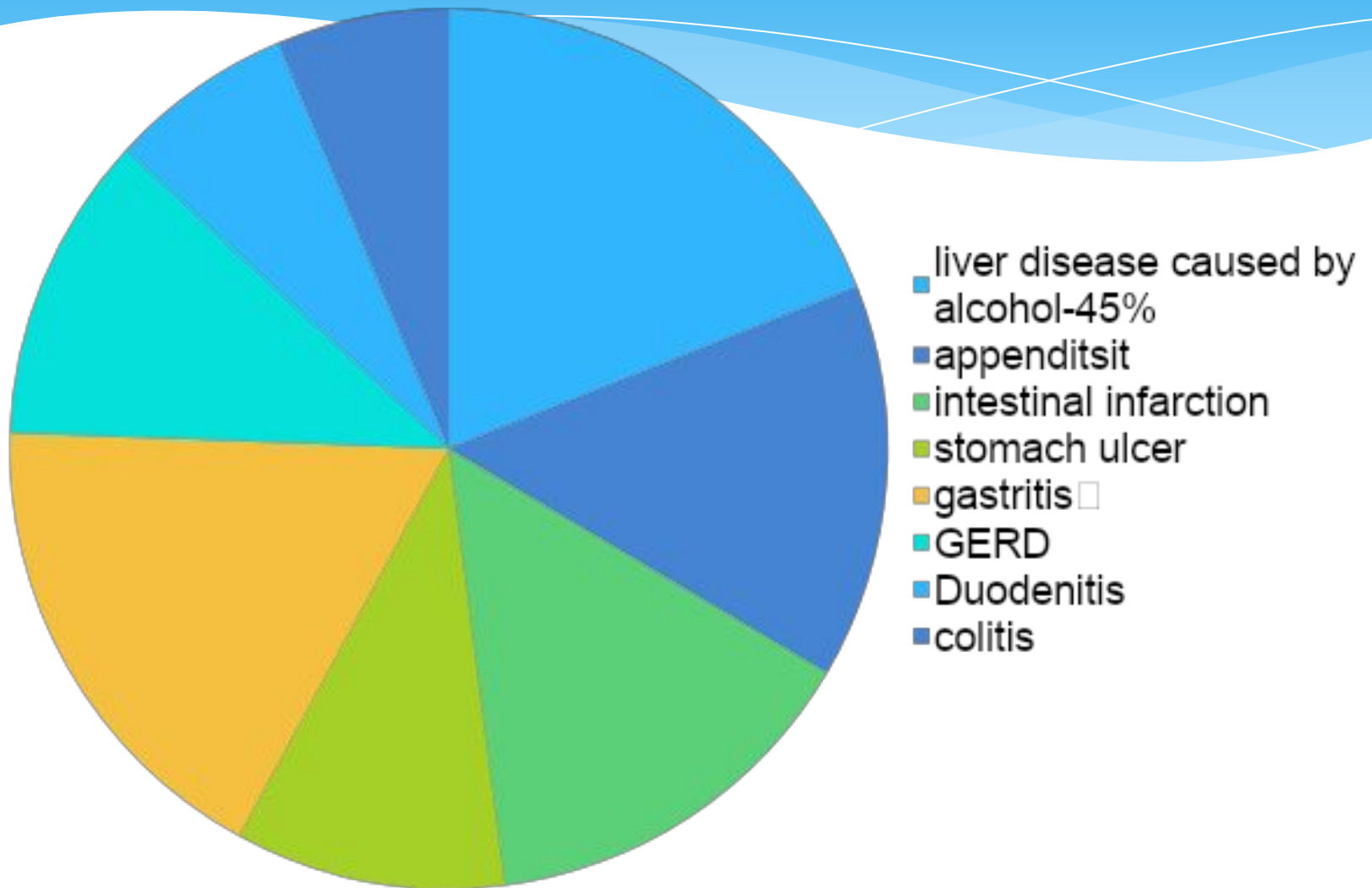
Тақырыбы: Созылмалы аурулары бар науқастарды оқыту мектебі.

Орындаған: Дулдулова З
Қабылдаған: Егизова. А
Тобы: ЖМ-701

Түркістан 2019ж

The most common gastrointestinal diseases

Жоспары:

- * 1) Денсаулық мектебі.
- * 2) Денсаулық мектебінің ұжымының міндеттері.
- * 3) Негізгі түрлері. Астма мектебі, Диабет мектебі АД мектебі

Негізі:

- * Денсаулық мектептері, қауіп факторлары бар адамдар үшін мектептер және пациенттер - бұл топтағы денсаулықты нығайту мен сақтаудың басым мәселелерінде халықтың нысаналы топтарын оқытудың ұйымдық нысаны.
- * Әр түрлі мақсатты топтарға арналған медициналық мектептер (пациенттер мен олардың отбасылары, қауіпті факторлар және т.б.) тұрақты интерактивті байланыс түрінде ұйымдастырылады, мысалы: «коронарлық клубтар», «қант диабеті бар науқастар мектептері», , «Артериялық гипертензия бар науқастар» және т.б.

Дм мақсаты

- * Халықты салауатты өмір салты дағдыларын үйрету, пациенттердің ауруды дамыту үшін мінез-құлықтың қауіп-қатер факторларын еңсеру, олардың денсаулығына әсер ететін мәселелер бойынша олардың құзыреттілігін арттыру және олардың өмірін және қоршаған ортаны қалай өзгерту керектігін үйретудегі мақсатты іс-әрекеттердің алдын алу және дамыту мүмкіндіктерін дамыту.

ДМ міндеттері

Адамдардың денсаулығына қатысты мінез-құлқын өзгертуге бағытталған тұрақты білім беру ақпараттық жүйесін құру

- * Пациенттің ауруды дамытуға арналған мінез-құлық тәуекел факторларын көтеру, олардың денсаулығын сақтау үшін пациенттердің жауапкершілігін арттыру
- * Пациенттердің мінез-құлықтағы қауіп-қатер факторларының (тамақтану, физикалық белсенділік, стрессті басқару, жаман әдеттерден бас тарту: темекі шегу, алкогольді ішімдік ішу)
- * Науқастың денсаулығына ұтымды және белсенді қатынасын қалыптастыру, қалпына келтіруге ынталандыру, медицина мамандарының ұсыныстарын орындауға міндеттеме беру
- * Денсаулықты өзін-өзі бақылау үшін дағдылар мен қабілеттердің пациенттерінде қалыптастыру
- * Пациенттерде денсаулықты бұзатын себептерді, факторларды талдауға және науқастарды жеке сауықтыру жоспарын құрастыруға дайындауда практикалық дағдыларды қалыптастыру.

ДМ ҰЖЫМЫ

- * Денсаулық мектебі Қазақстан Республикасының «Халық денсаулығы және денсаулық сақтау жүйесі туралы» Кодексінің 87-бабының 6-тармағына, 154-бабының 1-тармағына сәйкес ұйымдастырылады.
- * Денсаулық сақтау мектептері алғашқы медициналық-санитарлық көмек көрсететін медициналық ұйымдарда қалыптастырылады.
- * Денсаулық сақтау мектебін ұйымдастыруға жауапты адам алғашқы медициналық-санитарлық көмек көрсетудің бірінші басшысы болып табылады, тікелей орындаушы - алдын алу және әлеуметтік-психологиялық көмек бөлімінің бастығы.

ДМ ҰЖЫМЫ

- * Пациенттерді оқытуды арнайы дәрігерлері (кардиологтар, эндокринологтар, гастроэнтерологтар, пульмонологтар және т.б.), сондай-ақ арнайы психологтар және мінез-құлық қауіп-қатері бар адамдарға профилактикалық медициналық көмек көрсету бойынша дайындалған жаттығу терапевттары қатысатын аудандық дәрігерлер (орта деңгейдегі медицина қызметкерлері) жүргізеді. Салауатты өмір салтын қалыптастырудың ұлттық орталығындағы ауруларды дамыту.

ДМ ҰЖЫМЫ

- Денсаулық сақтау мектебінде сабақ өткізуге тартылған медицина қызметкерлері профилактикалық жұмыс үшін қарастырылған уақыт (айына 4 жұмыс уақыты) есебінен жүзеге асырылады (Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2004 жылғы 28 қазандағы № 778 салауатты өмір салты, аурулардың алдын алу және Қазақстан халқының денсаулығын нығайту »)
- * Сабақтардың теориялық бөлігін дәрігерлер, практикалық жаттығулар - медбикелер жүргізеді

Организация ДМ

- * Оқытудың контингентін таңдауды аудандық дәрігерлер мен ЖТД емдеу-профилактикалық іс-шараларды Диспансерлік топқа тағайындалған адамдардан скринингтік тексеру нәтижелері бойынша жүзеге асырады.
- * Пациенттер дәрігерлерге, сонымен қатар арнайы мамандарға жіберіледі.
- * Оқу бағдарламасы 7 модульден тұрады.
- * 1 сабақ ұзақтығы 2 байланыс сағаты (100 минут).
- * 8-10 адамнан аспайтын топтағы науқастардың саны.

Организация ДМ

- * ДМ пациенттері оқу процесінің ажырамас бөлігі болып табылатын, анықтамалық материалдарды қамтитын және науқастың оқу үдерісіне және болашақта толтыратын Пациенттің күнделікімен қамтамасыз етіледі.

ДМ модемі

* Екі схема:

1 - пациенттер курстың барлық сыныптарында бір маман бойынша білім алады;

2 - науқастарды оқытуды олардың қол жетімділігі мен біліктілігіне байланысты түрлі мамандар жүргізеді.

Денсаулық мектебінің тақырыбына және арнайы сабақтарға сәйкес жергілікті (отбасылық) дәрігер, кардиолог, диетология, дәрігер немесе жаттығу сабағында нұсқаушы, пульмонолог, эндокринолог, акушер-гинеколог, психотерапевт немесе психолог қатыса алады.

- * Сабақ құрылымы:
- * 20-30% - лекциялық материалдар;
- * 30-50% - практикалық сабақтар;
- * 20-30% - сұрақтарға жауаптар, талқылау, талқылау;
- * 10% - жеке кеңес беру.

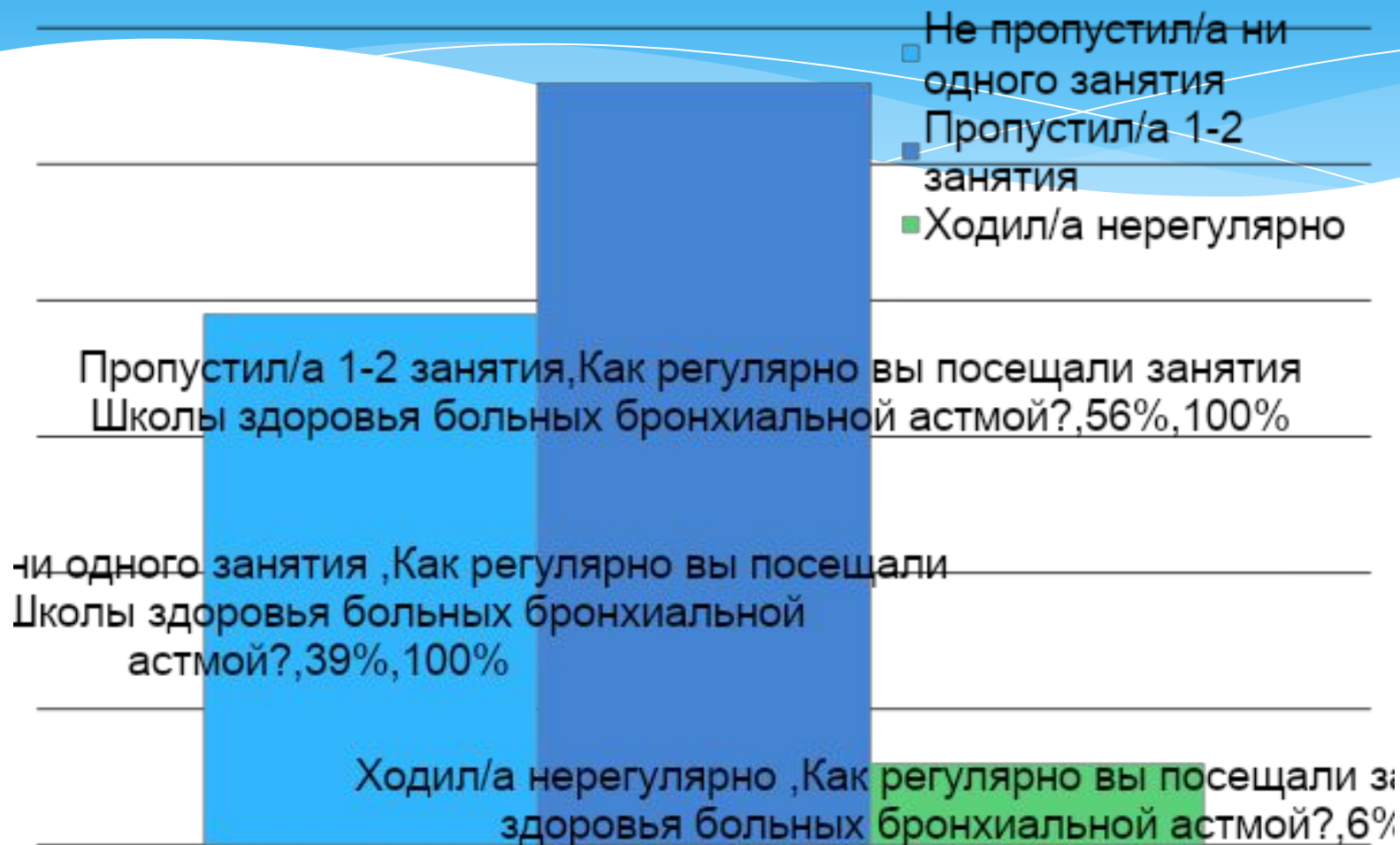

ДМ науқастарына арналған міндеттері:

- 1 Медициналық көмек көрсетудің негізгі мәселелері бойынша медицина және мейірбике қызметкерлерін оқыту, науқастарға арналған мектеп ұйымдастыру принциптері, қарым-қатынас этикасы.
2. Медициналық көмектің сапасын жақсарту үшін медицина қызметкерлерін ынталандыру.
3. Негізгі МСҰ-ның қайталама және бастапқы профилактикасы жөніндегі бағдарламаларды (мектепке дейінгі және пациенттердің денсаулығына және ұзақ мерзімді перспективада ірі МБЖ-ны дамыту үшін тәуекел факторлары бар адамдар үшін) іске асыруға бағыттайтын органдардың және денсаулық сақтау мекемелерінің қызметіне профилактикалық көңіл бөлу.
4. Жалпы медициналық бағдарламаларға қатысуы.
5. Жеке және топтық денсаулық проблемаларына халықтың хабардарлығы мен сауаттылығы.
6. Халықты өз денсаулығын жақсартуға ынталандыру.
7. Халықтың денсаулығы үшін жауапкершілігі.

Денсаулық мектебіне халықтың бару жиілігі

Жиа денсаулық мектебі

- * Танысу, қатысушыларды таныстыру.
- * Оқу мақсаттарының сипаттамасы.
- * Бастапқы бағалау
- * Ақпараттық бөлігі (коронарлық артерия аурулары, стенокардия, стенокардия түрлері, миокард инфарктісі, коронарлық артерия аурулары, қауіп факторлары, қан холестерин деңгейлері, коронарлық артерия ауруларының асқынуы, қан қысымын өлшеу әдістері, жүректің ишемиялық ауруы, дене белсенділігі, коронарлық артерия ауруларын емдеу принциптері)
- * Белсенді бөлім (материалды меңгеруді тексеру, қан қысымын өлшеу әдістемесі, күнделікті мәзірді жасау, жаттығулар)

АГ Денсаулық мектебі

- * Танысу, қатысушыларды таныстыру.
- * Оқу мақсаттарының сипаттамасы.
- * Бастапқы бағалау
- * Ақпараттық бөлік (артериалды қысым, нормалар, артериялық гипертензия, тәуекел факторлары, мақсатты органдар, гипертониялық криз, гипертония асқынулары, қан қысымын өлшеу әдістемесі, дұрыс тамақтану принциптері, дене белсенділігі, емдеу принциптері)
- * Белсенді бөлім (материалды меңгеруді тексеру, күнделікті мәзірді жасау, физикалық белсенділіктің қарқындылығын бақылау)

Қант диабеті денсаулық мектебі

- * Танысу, қатысушыларды таныстыру.
- * Оқу мақсаттарының сипаттамасы.
- * Бастапқы бағалау
- * Ақпараттық бөлік (қант диабеті, тәуекел факторлары, қан глюкозасының деңгейі, қант деңгейін реттеу механизмі, қант деңгейлері, жоғары қан қант белгілері, гипогликемия, гипогликемиялық кома, өзін-өзі бақылау, глицатталған гемоглобин, диабеттік асқынулар, қан қысымын өлшеу әдістері, қант диабеті үшін тамақтану , дене белсенділігі, қант диабетін емдеу принциптері)
- * Белсенді бөлігі (материалды меңгеруді тексеру, өлшеу биіктігі, салмағы, талшық шеңбері, дене салмағының индексін есептеу, қан қысымын өлшеу, күнделікті энергияны есептеу, күнделікті мәзір жасау, жаттығулар жасау)

Астма диабет мектебі

- * Танысу, қатысушыларды таныстыру.
- * Оқу мақсаттарының сипаттамасы.
- * Бастапқы бағалау
- * Ақпараттық бөлік (бронх демікпесі, бронхоспазм процесстері, аллергияның даму механизмі, астма ауруы, шыңның шығымдылығы, аллергенді өнімдер, емдеу принциптері, астма асқынуы, шабуыл кезінде науқастың әрекет ету алгоритмі, астма бақылауы)
- * Белсенді бөлік (материалды меңгеруді тексеру, ең жоғарғы ағымды өлшеу, ингаляторларды дұрыс пайдалану)

СӨА денсаулық мектебі

- * Танысу, қатысушыларды таныстыру.
- * Оқу мақсаттарының сипаттамасы.
- * Бастапқы бағалау
- * Ақпараттық бөлік (COPD концепциясы, бронхиальды обструкция, қауіп факторлары, COPD себептері, шыңның шығымдылығы, емдеу принциптері, COPD шиеленістері, шабуыл кезінде пациенттің алгоритмі)
- * Белсенді бөлік (материалды меңгеруді тексеру, ең жоғарғы ағымды өлшеу, ингаляторларды дұрыс пайдалану)

Қазақстандағы денсаулық мектептері

1.АД ДМ.

Занятие проводится 1раз в неделю по средам с 13.00 по 14.40.

2. Школа по диабету.

- * Занятия по диабету проводятся по циклу 7 занятий с привлечением терапевтов , психолога, социального работника по графику 1 раз в неделю по средам с 14.00 по 14.40. занятия проводятся по схеме – 4 теоретических и 1 практического занятия, на котором больные обучаются измерению сахара в крови, постановки инсулиновых инъекций. За первое полугодие 2015 года проведено занятий-50, присутствовало - 526 человек.

* 3. Астма – школа.

- * Занятия в Астма школе проводятся по циклу 7 занятий, еженедельно по средам каждого месяца с 15.00 по 16.40. на практических занятиях больные обучаются пользованием небулайзера и другим видам ингаляции для снятия приступа удушья на дому, методам оказания само и взаимопомощи до прихода врача на дом. За первое полугодие 2015года проведено -42 занятий, присутствовало – 481 человек.

* 4. Школа пожилого человека.

- * Функционирует с декабря месяца 2015 года

- * Занятия в Школе пожилых проводится по циклу 6 занятий, еженедельно по четвергам каждого месяца с 14.00 по 15.40. часов теоретическая и практическая часть занятий будут проводиться параллельно. На практических занятиях больные обучаются правилам пользования аптечкой, сбалансированному питанию, нормам физической нагрузки, технике измерения АД тонометром, использование небулайзера у астматиков и т. д. За 1е полугодие 2015года проведено 24 занятий, присутствовали – 248 человек.

* **5. Школа планирования семьи.**

* Ответственные :Маханова Э.К. врач гинеколог, Манжуева Г. акушерка

* Занятия проводятся еженедельно 2 раза в неделю (во вторник и пятницу),

* с 13.00 по 14.40. каждого месяца по циклу 10занятий. На практических занятиях женщины обучаются гигиеническим правилам в период беременности ,подготовке к родам, контрацепции после родов, уход за новорожденным ит.д. За 1е полугодие 2015года проведено- 65 занятий, присутствовали – 654 человек.

* **6. Школа здорового ребенка.**

* Занятия проводятся по циклу 12 занятий, еженедельно по понедельникам каждого месяца с 13.00по 14.40. с привлечением педиатров,психолога и специалистов. На практических занятиях мамаш обучают по уходу и кормлением детей раннего возраста, профилактике заболеваний и т. д. За 1е полугодие проведено68 занятий, присутствовали – 387 человек.

* **7. Школа поведенческих факторов риска.**

* Занятия проводятся по циклу 7 занятий, еженедельно по четвергам каждого месяца с 13.00 по 14.40 с привлечением терапевта, соц. работника и других специалистов.

* На занятиях слушатели школ обучаются навыкам здорового образа жизни: балансируемому питанию, физической активности, профилактике табакокурения, чрезмерного употребления алкоголя, соблюдения личной гигиены и развитию навыков стрессоустойчивости.

Қорытынды:

- * Денсаулық мектептері - бұл топ үшін басымдықты болатын денсаулықты сақтау мен сақтау проблемалары бойынша халықтың мақсатты топтарын оқытудың ұйымдық нысаны.
- * Денсаулық мектептері мұғалімдер мен тыңдаушыларға арналған бірыңғай оқыту бағдарламаларының бар екендігін, тиісті ақпараттық қолдаудың болуын болжайды.
- * Сәтті сабақтар үшін интерактивті оқыту әдістері қолданылады. Топтарда жұмыс жасайтын адамдар пациенттерді оқшауланбаған және өз проблемалары бойынша жалғыз қалдырмайды деп сезінеді, әрбір адам өзінің қабілеттеріне сенімді болуға көмектеседі, студенттер денсаулықты сақтау мен аурулардың алдын алу үшін қажетті дағдыларды дамыту үшін жақсы негіз жасайтын идеялармен және ақпараттармен алмасады.

Қолданылған әдебиеттер

- * [%D0%B1%D1%80%D0%BE%D0%BD%D1%85%D0%B8%D0%B0%D0%BB/](#)
- * <http://www.cliniclady.ru/health-education-for-patients-with-chd>
- * Коммуникативті дағдылар және этика